

nep varázsában valóságnak érzem a mesés sorsock sodrását. Élet! Ki-
mondom e szót és létörtén látom, hogy csak mese ez a valóság.

Mesévé soványodik a való életben a szép gondolat, hogy az ember, én magam legyek a karácsony. Oka az, hogy élet-halál harccá tettük létezésünket. Ez a harc elvakít és kicserél. Kicseréli szemünk, hogy lelki valóságaink helyett az életkínálta anyagi zsákmányok miatt álljunk sorompóba. Szinvakká tesz. Kicseréli kezünk, hogy a szeretet és barátság egyetemes mozdulata helyett üssünk, törtessünk, „nagyot markoljunk”. Kicseréli a fülünk, hogy ne halljuk a sok mellettünk sülyedő Titanic-élet SOS riasztását, csak azt, ami javunkra van. Lelki süketek lettünk. Kicseréli tisztességes gondolatunk, mert tetteink csatatere felett a tisztességtelen logikátlanság ül a legtöbbször győzelmet. Kicseréli akaratunk, hisz tudjuk azt, hogy mi a jó és a helyes, és mégsem azt tesszük. Kicseréli szívünk, hisz az élő szívek helyett talán soha nem volt annyi kiégett emberi érzés, az élet piacán soha nem árultak annyi eladó és olcsón megvásárolható emberi szívet és érzést, mint ma. Kicserél ez az élet becsületes önmagunkból, mert csak önmagát kínálja, a világ dolgait igéri, ezzel foglalkozik. Erre van beállítva, nincs más portékája, ezt vesszük.

Az emberi élet „summája” ennél jóval több! Ezt a többletet kínálja karácsony. Erre vágyik az élet harcában elgyötört lelked, erre gyermeked, családod, barátod, erre vágyik minden karácsony jöttével felfokozottabban az emberiség. Minden érző emberi lélek arra vágyik, hogy igazi adventek után igazi karácsony köszöntson rá. A baj az, hogy csak vágyik, de semmit önmagából nem ad hozzá, hogy úgy is legyen, nem törekszik arra, hogy ő, az ember legyen a karácsony, a békesség, a szeretet, a jóakarát, legyen a jézusi amber.

Az emberiség különböző utakon keresi a jobbik önmagát, hol minden ember találkozhasson, boldog legyen, boldogiton. Az első karácsony az időből visszahozhatatlan, hogy ott találkozunk mind Betlehemben. Te kell légy a karácsony. Az egyszemélyes karácsony-emberekből, a közös vágy alapján tömörül a világ közös nagy karácsonya. Így lesz Istent és embert egybeölelően örömhír Jézus születése ünnep és bennünk ünneplő karácsony diadala, és lesz dicsőség Istennek, a földön békesség és közöttünk jóakarát. Így légy te is örömhír! Légy a karácsony! Legyünk mind a karácsony, hogy legyen béke és jóakarát. Amen.

A TE MEGTARTÓD

Lk 2, 10—11

A közmondás szerint is: könnyebb valamit elérni, mint megtartani. Igaz hogy az eléréshez a megszerzéshez nagy erőfeszítés, áldozathozatal szükséges, de a megtartáshoz maximális erőfeszítés, mindent-áldozás kell. Emberi természetünk olyan, hogy nem csak sok mindent el akarunk érni, de amit egyszer elértünk, azt meg is akarjuk tartani; mindent megtartani a jelszó. Keserűségünk naponkénti

forrása, hogy ez nem sikerül. Képzeletünk és vágyaink közé, a szé-
kely közmondással, úgy bedobtuk a gyeplőt, hogy életszekerünk-
ből, a nagy „vágta miatt” a legtöbb kihull. Életünk nyomjelzőiként rólunk
vallanak ezek. Érezzük, hogy a megtartás akarata nemcsak a mi aka-
ratunk. Ezért félünk és féltünk. Ez az érzés nem korszellemünk árnyé-
ka. Régi.

Őseink a féltett dolgaiknak kemény bástyákszegte várfalat épí-
tettek s oda menekítették, a megtartás végett. A csonka várak bizony-
ságai annak, hogy csak emberi számítás ez a megoldás. Passuth László
mondatja egyik könyvében Caprara tábornokkal, Zrinyi Ilonának,
Munkács vára hős védőjének: „a vár nem tud megtartani, mert elő-
ször a lélek roppan össze, s azután a fiaiak is”. Mi tudjuk, hogy magunk
lettünk a várak! Értékhordozó egyéniségünktől függően, erős, vagy
gyenge várak. Valamennyire ismerve önmagunkat ezért van az, hogy
félünk és féltjük értékeinket. A világ sokarcú válságának mi is egy
vonása vagyunk.

Félünk, mert tudjuk, hogy a világon valahol, egy ujj rajta van
állandóan egy gombon, melyet ha megnyom, az atom és a nukleáris
emberarcú pokol szabadul rá az életre, a földre. Féltjük az életet, s
a világot.

A társadalom összejtje, a család is soha nem tapasztalt válságba
került. Gyermek és öregek menháza, a törvényszékek, s az egész
társadalmi összkép beszél a család válságáról. Ezért féltjük a magunk
kis családját.

Féltjük a jövő „zsengéjét”, ifjúságunk, s az ők eszményeit. Szá-
mon kérjük gyermekeink eszményeit, azokat, amiket mi nem adtunk
által nekik, mert magunk sem tudtuk megtartani, s épen átadni nek-
ik. Biráljuk őket, mert féltjük.

Félünk, hogy anyagiasodó világképünkből mindaz, amit léleknek
nevezünk, kifakul: a szeretet, a jóság, a megbocsátás, a türelem, a hit,
a bizalom, a remény. Féltjük az emberi boldogság isteni termőtalá-
ját.

Féltjük a lassan elhaló szavainkat, s benne az anyanyelvet. A
volt francia államelnök törvényt hozott a nyelv tisztaságának a meg-
őrzésére. Tudta, hogy egy nyelv a szavakban hal meg. Íróink sze-
rint: ha a szavak meghalnak, akkor meghalt szavakkal nem lehet hal-
dokló szavakat temetni.

Félünk anyaszentegyházunk miatt. Féltjük egyházi múltunkat,
mert úgy tudjuk, hogy a múlt mögöttünk van és nem érezzük, hogy
nem mögöttünk, hanem alattunk, volt főgondnokunk, Mikó Imre meg-
fogalmazásában. Félünk, hogy gyökértépetségünkben, mint termőfa,
száraz koronával maradunk, üres templomokkal, süket, néma haran-
gokkal.

Félünk, mert a világ nem tud megnyugtatni. A világ mást ígér.
A világ kenyérre, munkára, jogra, kereskedelemre, egyszóval anya-
giakra van berendezve, ezt ígér, s ezt is ad. Úgy van, hogyha gyerme-
keinket akarjuk megtartani elveszítjük családunk összhangját. Min-
dent megtartani nincsen módunk, úgy látszik. Talán ezért van az, hogy
annyi minden újat akarunk megszerezni, kárpótlásul a sok elvesztett
vagy veszendő értékeink helyett. Legyen mit veszíteni, s maradjon
is még valami, gondoljuk.

Gondolsz-e arra, hogy éppen ez a „valami”, ez nem mindegy? Ér-
tékeid közt sorrend van. S az értéksorrend megtartása a te emberi ér-

teked bizonyítványa. Minden közösség, család vagy egyház annyira erős vagy gyenge, amilyen egyéniségekben, magatartásban súlyos tagot számlál tagjai közé. Mert naponként megméretünk és megszámláltatunk, mint ahogy Augustus császár megszámláltatta országa lakóit a karácsonyi történetben.

E válságba jutott világban a megtartás lehetősége is válságba jutott? Nincs kivezető út? Nincs olyan kulcs, amelyik a megtartás pántszekrényének egyetemes zárjába találna? Gyarlóságokat, mások gyarlóságát látva félsz? Féltesz?

Ha így van, akkor neked szól a karácsonyi üzenet: ne féljétek! Önmésző, tehetetlen búsulással még semmit a világon megtartani nem lehetett. A félelem szétriaszt, a bizalom összetart. Bizzál abban, hogy Isten örömszerző követének, figyelmeztető segítségnek küldte ezt a karácsonyt is. Azzá is válik, ha hiszed, hogy az, akit megtalálsz, vagy megtalálhatsz ez ünnepen, az a te, a mi, a világ Megtartója. Ő és az Ő tanítása, és példája az az egyetemes kulcs, ami az emberi megtartás egyetlen lehetősége, eltekintve attól, hogy a világ minek nevezi. Ha használjuk ezt a kulcsot, kinyílik a világ, az emberi békességnek a zárja. Ő megtartja a két karral ölelő, Isten és embert összekötő szerető parancsában. Az „ujj” elengedi azt a gombot.

Megtartja családod békességét, ifjainknak megtartó eszményeket ad, a lelket tartalommal, az egyházat hivatásának megélésével tölti meg. Megtanít arra, hogy nem a szavak halnak meg, hanem a szavak mögött a cselekvő, értékhozó ember gyengült meg.

Ünnepi érzésünk emelkedett távlatából, keserű szájjal, de rájövünk arra, egy író megfogalmazásában, hogy bizony mi nem vagyunk azonosak önmagunkkal. Azzal, amik szeretnénk lenni, amilyen megtartók akarnánk lenni. Ezért nem tudunk Istennek dicsősége, a földön békesség és jóakarattal lenni.

Nem tudjuk életünk naponkénti gyors egymásutánjában megtartani a Megtartót. Félünk és féltünk. Nekünk szól az üzenet: ne féljétek, mert nagy örömet hirdetek néktek az ünnep üzenetében: ha akarod, neked született meg a Megtartó, hogy azonosak legyetek önmagatokkal.

Ha akarod, lépj rá a lelki vezeklés és önmagunk látásának útjára. Találkozzál a soha nem felő mindig élő eszménnyel: Jézussal. Mutasd meg magad, a bizó embert, az egymás bátorításáért családotnak, embertársadnak, egyházunknak, hogy legyetek ti is öröme az „egész népnek”, a megtartásnak félelem nélküli munkálói. Amen.

A BEVÁLTOTT ÍGÉRET

ApCsel 2, 39

Karácsonykor Jézus születését, az adventi ígélet beváltását ünnepeljük. Emberi hivatásunkban sokszor elgyámoltalanodó hitünk és reményünk gyámköve is lehet ez az ünnep, amikor kilombosodhatik bennünk az a tudat, hogy Isten az embert nem hagyja el. Ígerte hogy mint gyermekeit, munkatársának „hív el”. Adottságaink áldásán ke-